

Sygnatura akt II C 452/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 czerwca 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi II Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodnicząca Sędzia SR (...)

Protokolant st. sekr. sąd. M. O.

po rozpoznaniu w dniu 25 maja 2017 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa J. S.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w P. (Czechy) Oddział w Polsce z siedzibą w W.

o zapłatę

1. oddała powództwo w zakresie żądania zasądzenia kwoty 1316 zł (jeden tysiąc trzysta szesnaście złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 14 marca 2016 roku do dnia zapłaty;
2. umarza postępowanie w pozostałej części;
3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 117,86 zł (sto siedemnaście złotych osiemdziesiąt sześć groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygnatura akt II C 452/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 14 marca 2016 roku, powód J. S., reprezentowany przez pełnomocnika w osobie adwokata, wniósł o zasądzenie od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w P. (Czechy) Oddział w Polsce z siedzibą w W. na swoją rzecz kwoty 2.378 zł tytułem odszkodowania wraz odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, iż w dniu 26 sierpnia 2015 roku doszło do zdarzenia drogowego, w którym stanowiący własność powoda samochód marki K. (...) o nr rej. (...) został uszkodzony przez sprawcę posiadającego polisę od odpowiedzialności cywilnej w pozwanym Towarzystwie (...). Po zgłoszeniu szkody pozwany decyzją z dnia 1 października 2015 roku wypłacił na rzecz powoda odszkodowanie w kwocie 6.199,12 zł. Do dnia wniesienia pozwu pozwany nie ustosunkował się do wniesionego przez powoda odwołania od tej decyzji. Powód zlecił wykonanie opinii rzeczoznawcy, który określił koszt naprawy pojazdu na kwotę 8.936,85 zł.

(pозew k. 10-14 w związku z pismem k. 4-5 i k. 7-8, pełnomocnictwo k. 16)

W dniu 28 września 2016 roku pozwany, reprezentowany przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego złożył odpowiedź na pozew. Wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany wyjaśnił, iż na etapie likwidacji szkody za celowe i ekonomicznie uzasadnione koszty naprawy pojazdu powoda uznał i wypłacił kwotę 7.620,75 zł w oparciu

o przysłaną do pozwanego i zweryfikowaną kalkulację kosztów naprawy. Ponadto, pozwany wypłacił powodowi odszkodowanie z tytułu rekompensaty kosztów pojazdu zastępczego w kwocie 200 zł oraz kwotę 14,29 zł tytułem odsetek ustawowych za zwłokę od dnia 28 grudnia 2015 roku do 7 marca 2016 roku. Pozwany kwestionował żądanie pozwu podnosząc zarzut nieudowodnienia roszczenia powoda oraz bezzasadnego zawyżenia wysokości i zakresu szkody w pojeździe powoda.

(odpowiedź na pozew k. 45-47v, pełnomocnictwo k. 48, odpis KRS k. 50)

W dniu piśmie z dnia 9 listopada 2016 roku pełnomocnik powoda zaprzeczył, jakoby powód otrzymał decyzję z dnia 4 marca 2016 roku o dopłacie odszkodowania. Wyjaśnił, że wiedzę o dopłacie odszkodowania powód powziął z dokumentów załączonych do odpowiedzi na pozew. Nie zostało przedstawione potwierdzenie nadania przesyłki, ani dowód doręczenia powodowi decyzji.

(pismo k. 61-65)

Postanowieniem z dnia 1 lutego 2017 roku Sąd w niniejszej sprawie dopuścił dowód z opinii biegłego do spraw wyceny pojazdów i techniki samochodowej na okoliczność ekonomicznie uzasadnionych kosztów naprawy pojazdu marki K. o nr rej. (...) z uwzględnieniem średniej stawki za roboczogodzinę w zakładach naprawczych na terenie miejsca zamieszkania powoda i rynkowych cen części przy uwzględnieniu jedynie tych uszkodzeń, które powstały w wyniku zdarzenia z dnia 26 sierpnia 2015 roku, a także na okoliczność wartości pojazdu powoda przed szkodą z dnia 26 sierpnia 2015 roku oraz wartości pozostałości.

(postanowienie k. 67)

Postanowieniem z dnia 23 marca 2017 roku referendarz sądowy oddalił wniosek powoda o zwolnienie od zaliczki na biegłego.

(postanowienie k. 100)

W piśmie z dnia 18 kwietnia 2017 roku pełnomocnik powoda deklarował gotowość uiszczenia zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego, ale w jego ocenie w pierwszej kolejności zachodzi konieczność modyfikacji tezy dowodowej co do okoliczności, na które ma wypowiedzieć się biegły tj. poprzez dopuszczenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność ekonomicznie uzasadnionych kosztów naprawy pojazdu marki K. o nr rej. (...) z uwzględnieniem stawki za roboczogodzinę w autoryzowanych zakładach naprawczych na terenie miejsca zamieszkania powoda.

(pismo k. 101-102)

Po wywołaniu sprawy na rozprawę w dniu 25 maja 2017 roku pełnomocnik powoda cofnął powództwo bez zrzeczenia się roszczenia ponad kwotę 1.316 zł z odsetkami jak w pozwie. Popierał powództwo co do kwoty 1.316 zł z odsetkami jak w pozwie. Wnosił o obciążenie pozwanego kosztami procesu w zakresie cofniętego powództwa, informując, że powód nie miał wiedzy o otrzymaniu wypłaty. Dopiero po wizycie w banku zweryfikował stan rachunku bankowego, zaś pisma pozwanego w zakresie tej dopłaty nie otrzymał. Pełnomocnik wyjaśnił, iż powód nie uiścił zaliczki na biegłego. Uiszczenie tej zaliczki uzależnił od modyfikacji tezy dowodowej dla biegłego. Potwierdził, że pozwany wypłacił na rzecz powoda łączną kwotę 7.620,75 zł.

(protokół rozprawy k. 106-107)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 26 sierpnia 2015 roku w Ł. miało miejsce zdarzenie drogowe, w którym uszkodzeniu uległ należący do powoda pojazd marki K. (...) o nr rej. (...). Sprawca zdarzenia posiadał w tej dacie ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w pozwanym Towarzystwie (...)

(bezsporne)

Powód zgłosił pozwanemu szkodę w dniu 27 sierpnia 2015 roku. Decyzją z dnia 28 września 2015 roku przyznano powodowi odszkodowanie w wysokości 5.039,94 zł. Następnie, decyzją z dnia 1 października 2015 roku pozwany przyznał na rzecz powoda dalsze odszkodowanie do łącznej wysokości 6.199,12 zł tytułem kosztów naprawy.

(potwierdzenie zgłoszenia szkody - w aktach szkody płyta koperta k. 58, decyzja k. 18, informacja o wysokości szkody częściowej k. 19, decyzja k. 51)

W dniu 4 marca 2016 roku pozwany podjął decyzję o przyznaniu dodatkowo tytułem odszkodowania za koszty naprawy pojazdu powoda kwoty 1421,63 zł tj. do łącznej wysokości 7.620,75 zł. Kwota ta została powodowi wypłacona.

(decyzja k. 53)

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie powołanych wyżej dowodów, wśród nich dokumentów lub ich kserokopii stosując w tym względzie art. 308 k.p.c., których prawdziwość nie została zakwestionowana przez strony. Ustalony powyżej stan faktyczny nie był sporny.

Sąd, na podstawie art. 130⁴ § 5 k.p.c., postanowił pominąć czynność połączoną z wydatkami tj. przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego do spraw wyceny pojazdów i techniki samochodowej z uwagi na nie uiszczenie przez stronę powodową zaliczki na biegłego w określonym terminie (k.107).

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo w zakresie żądania zasądzenia kwoty 1.316 zł z odsetkami ustawowymi od 14 marca 2016 roku do dnia zapłaty podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art. 822 § 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony.

W myśl z kolei art. 363 § 1 k.c. naprawienie szkody powinno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Jednakże gdyby przywrócenie stanu poprzedniego było niemożliwe albo gdyby pociągało za sobą dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu.

W myśl art. 363 § 2 k.p.c., jeżeli naprawienie szkody ma nastąpić w pieniądzu, wysokość odszkodowania powinna być ustalona według cen z daty ustalenia odszkodowania, chyba że szczególne okoliczności wymagają przyjęcia za podstawę cen istniejących w innej chwili.

Zgodnie z treścią art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. DZ. U. z 2013r., poz. 392) poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej (OC) może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń. W myśl art. 34 ust. 1 powołanej ustawy, z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są zobowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej wyrządziła szkodę ruchem tego pojazdu (art. 35). Odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń w ramach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierowcy pojazdu mechanicznego wyznaczona jest – zarówno co do zasady, jak i granic – odpowiedzialnością tego posiadacza lub kierowcy (orzeczenie SN z dnia 29.11.1996 r., III CZP 118/96, OSNC 1997, nr 3, poz. 26).

Zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem judykatury (por. uchwała Sądu Najwyższego z 13.06.2003 r., III CZP 32/03, Mon. Prawn. 2004/2/81), odszkodowanie przysługujące od ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej za uszkodzenie pojazdu mechanicznego obejmuje niezbędne i ekonomicznie uzasadnione koszty naprawy pojazdu, ustalone według cen występujących na lokalnym rynku. Jedynym zatem wyznacznikiem wysokości odszkodowania jest, czy jest ono zgodne z kosztami niezbędnymi i ekonomicznie uzasadnionymi. Nie istnieje tym samym wymóg stosowania konkretnego systemu ustalania wysokości odszkodowania.

Naprawienie szkody może polegać na przywróceniu stanu poprzedniego lub na zapłacie odpowiedniej sumy pieniężnej. Wybór jednego ze sposobów naprawienia szkody ustawodawca pozostawił poszkodowanemu (art. 363 § 1 k.c.). W wypadku częściowego uszkodzenia samochodu, tj., gdy wysokość kosztów naprawy pojazdu nie przekracza jego wartości, odszkodowanie powinno stanowić równowartość kosztów przywrócenia uszkodzonego pojazdu do stanu pierwotnego, przy czym naprawa samochodu i rzeczywiste poniesienie kosztów z tego tytułu nie jest warunkiem koniecznym dla dochodzenia odszkodowania (tak Sąd Najwyższy: w wyroku z 16.01.2002r, IV CKN 635/00, opubl. L.; w wyroku z 16.04.2002r, V CKN 980/00, opubl. L.; w wyroku z 16.05.2002r, V CKN 1273/00, publ. LEX nr 55515).

W sprawie bezsporny jest fakt zaistnienia zdarzenia, którego skutkiem było uszkodzenie samochodu stanowiącego własność powoda. Nie było również wątpliwości, że sprawcą szkody był samoistny posiadacz pojazdu, ubezpieczony w zakresie OC u pozwanego. Spór stron niniejszego procesu koncentrował się na ustaleniu wysokości szkody.

Udowodnienie przesłanek odpowiedzialności pozwanego, stosownie do zasady wyrażonej w art. 6 k.c., spoczywało na powodzie. Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa bowiem na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 6 k.c. i 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne.

W przedmiotowej sprawie powód dla wykazania, zgodnie z zasadą wynikającą z powyższych przepisów, wysokości szkody, przedstawiał jedynie dowód z prywatnej opinii rzeczoznawcy, na okoliczność wysokości szkody. Wobec faktu, iż pozwany kwestionował wysokość należnego odszkodowania, niezbędnym było przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego jako posiadającego wiadomości specjalne w zakresie niezbędnym do dokonania ustaleń faktycznych.

Zgodnie z art. 278 i 279 kpc opinią biegłego jest wyłączenie opinia sporządzona przez osobę wyznaczoną przez sąd po dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego. Opinia biegłego sporządzona na polecenie strony i złożona do akt sądowych nie może być traktowana jako dowód w postępowaniu. W piśmiennictwie i orzecznictwie przyjmuje się, iż złożone do akt ekspertyzy opracowane na zlecenie stron należy traktować jedynie jako wyjaśnienia stanowiące poparcie stanowisk stron. Nawet w sytuacji, w której są one sporządzane przez stałego biegłego sądowego, nie stanowią one dowodu, o którym mowa w art. 278 § 1 k.p.c. Jeżeli zatem strona dołącza do pisma procesowego ekspertyzę pozasądową i powołuje się na jej twierdzenia i wnioski, należy ją traktować jako część argumentacji faktycznej i prawnej przytoczanej przez stronę. Natomiast gdy strona składa ekspertyzę z intencją uznania jej przez sąd za dowód w sprawie, wówczas istnieją podstawy do przypisania jej także znaczenia dowodu z dokumentu prywatnego (art. 245 k.p.c.). Pozasądowa opinia rzeczoznawcy, jako dokument prywatny, stanowi jedynie dowód tego, że osoba, która ją podpisała wyraziła zawarty w niej pogląd, nie korzysta ona natomiast z domniemania zgodności z prawdą zawartych w niej twierdzeń. Natomiast oparcie orzeczenia na pozasądowym oświadczeniu biegłego stanowiłoby uchybienie procesowe. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 25 września 2014 roku, w sprawie o sygn. akt I ACa 431/14, opubl. L., oraz www.orzeczenia.ms.gov.pl).

Nie jest rzeczą sądu zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17.12.1996 w sprawie sygn. akt: I CKU 45/96, OSNC 1997 r., Nr 6-7, poz. 76). Jeśli zatem strona nie przedstawia dowodów, to uznać należy, że dany fakt nie został wykazany (udowodniony). Ponadto sprawa niniejsza ma charakter odszkodowawczy, a obie strony były reprezentowane przez profesjonalnych pełnomocników. Przyjęcie,

że w tego rodzaju sprawach sąd powinien każdorazowo dopuścić z urzędu dowód z opinii biegłego, prowadziłyby do naruszenia zasady kontryktoryjności procesu cywilnego i bezstronności sądu.

Jak wskazano wyżej, jedynym wyznacznikiem wysokości odszkodowania jest, czy jest ono zgodne z kosztami niezbędnymi i ekonomicznie uzasadnionymi. Na takie okoliczności – jako istotne dla rozstrzygnięcia o żądaniu pozwu - Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego. Sąd oddalił wniosek strony powodowej o zmianę tezy dowodowej dla biegłego, gdyż ustalenie czy naprawa pojazdu powoda, jako mieszcząca się w pojęciu ekonomicznie uzasadnionej, powinna nastąpić w autoryzowanym czy nieautoryzowanym zakładzie naprawczym, należała do biegłego, który określając koszty naprawy pojazdu wypowiedziałby się w tym zakresie w oparciu o swoje wiadomości specjalne i doświadczenie zawodowe.

W tym stanie rzeczy, w ocenie Sądu, z dowodów zaofiarowanych przez powoda nie wynika, jaki był uzasadniony koszt naprawy jego pojazdu w związku z kolizją z dnia 26 sierpnia 2015 roku poza dotychczas wypłaconą bezsporną kwotą 7.620,45 zł.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd powództwo w zakresie żądania zasądzenia kwoty 1.316 zł z odsetkami od 14 marca 2016 roku oddalił jak w pkt 1 wyroku.

Na rozprawie w dniu 25 maja 2017 roku pełnomocnik powoda cofnął powództwo ponad powyższą kwotę bez zrzeczenia się roszczenia.

Pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy. Rozprawa rozpoczyna się po wywołaniu sprawy ustnym zgłoszeniem przez strony żądań, wniosków i dowodów (art. 210 k.p.c.). Oznacza to, że powód, jeżeli chce skutecznie cofnąć pozew bez zgody pozwanego, powinien niezwłocznie po wywołaniu sprawy złożyć oświadczenie o cofnięciu pozwu. Oświadczenie to może być złożone zarówno ustnie do protokołu rozprawy, jak i w formie pisemnej. (Komentarz do KPC red. Zieliński 2017 wyd.9 opubl. Legalis)

Powód skutecznie cofnął powództwo w części, dlatego w pozostałej części Sąd umorzył postępowanie, na podstawie art. 355 k.p.c., o czym orzeczono w punkcie 2 wyroku, uznając iż cofnięcie powództwa nie było sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego, ani nie zmierzało do obejścia prawa, zatem należało uznać je za dopuszczalne w świetle treści art. 203 § 4 k.p.c.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., stosując zasadę stosunkowego ich rozdzielenia. Skoro każda ze stron przegrała proces, a mianowicie – powód w 48,08 % zaś pozwany w 51,92 %, w takim też zakresie winni ponieść koszty procesu.

Powód żądał bowiem kwoty 2.738 zł, zaś pozwany był przegrany w zakresie kwoty 1.421,63 zł (7.620,75 zł – 6.199,12 zł). Do akt sprawy złożono wprawdzie decyzję z dnia 4 marca 2016 roku, którą pozwany przyznał na rzecz powoda odszkodowanie do łącznej kwoty 7620,75 zł, obejmujące koszt naprawy pojazdu powoda - 7.620,75 zł. Jednakże w niniejszej sprawie nie zostało udowodnione kiedy nastąpiła wypłata tej kwoty na rzecz powoda ani kiedy doręczono powodowi decyzję (tj. czy przed wniesieniem pozwu).

Po stronie powodowej na koszty procesu w łącznej wysokości 1.354 zł złożyły się: kwota 137 zł opłaty od pozwu, koszty zastępstwa procesowego w kwocie 1.200 zł (zgodnie z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1800) oraz kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (na podstawie załącznika do ustawy z dnia 16 listopada 2006 roku „o opłacie skarbowej”- Dz. U. Nr 225, poz. 1635 ze zm.)

Po stronie pozwanego koszty procesu w łącznej kwocie 1.217 zł obejmowały koszty związane z zastępstwem procesowym w wysokości 1.200 zł (§ 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1804) oraz kwota 17 zł tytułem

opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (na podstawie załącznika do ustawy z dnia 16 listopada 2006 roku „o opłacie skarbowej” - Dz. U. Nr 225, poz. 1635 ze zm.)

Łączne koszty wyniosły 2.571 zł.

Biorąc pod uwagę procent w jakim powód przegrał proces (48,08 %), powinien ponieść koszty w kwocie 1.236,14 zł, a poniósł w wysokości 1.354 zł. Pozwany przegrał sprawę w 51,92 %, zatem powinien ponieść koszty w kwocie 1.334,86 zł, a poniósł w kwocie 1.217 zł.

W rezultacie, ze względu na wynik postępowania, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 117,86 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.